

V/K
1924

44^{el.} 4/2

DISSERTATIO INAUGVRALIS IVRIDIC.

Vk

1924

QVAESTIONEM:
NVM VASALLVS DE FEVDO
IN LVSATIA SVPERIORE PER VLTIMAM
VOLVNTATEM DISPONENS PRAECISE
PROXIMITATEM GRADVS OBSERVARE
TENEATVR ?

SISTENS

Q V A M

INDVLTV ILLVSTRIS IVRECONSVLTORVM ORDINIS

P R A E S I D E

Dn. CHRISTIAN. FRIDER. IM-
MANVEL SCHORCH,

ICTO

FACVLTV. IVRID. ASSESSORE ET PROF. PANDECT. PVBL.
ORDINAR.

PRO CONSEQVENDIS SYMMIS IN VTROVQVE
IVRE HONORIBVS

DIE IX. IVLII MDCCLXXVII.

PVBlice DEFENDET

A V C T O R

SAMVEL GODOFREDVS BAVMEISTER

GÖRLIZIO-LVSATVS.

H. L. Q. C.

ERFORDIAE, STANNO HENRICI RVDOLPHI NONNII,
ACADEMIAE A TYFIS.

DISSERTATIO IN VAGRANIS IVRIS

QUESTIOMEM

NUM VASALLVS DE FEVDO
IN IVRATA SVPERIORE PER VLTIMAM
VOLVNTATEM DISPONENS PRAECISE
PROXIMITATEM GRADVS OBSERVARE

TENETVR ?

SYSTEMA

INDIVISIBILITATIS IURISCONSULTORVM ORDINIS

PRAESIDE

Dr. CHRISTIAN. FRIDER. IM-

MANUEL. HORN

PROF. PRAESIDENT. PUBL.

PROF. PRAESIDENT. PUBL.

DIS. IX. VIII. MDCCXXVII.

FRANCO. AUSTRIAE.

AVCTOR

SAMUEL GODFREYUS BÄRMISTER

CONSILIO. PRAESIDENT.

M. F. G.

STANO. HENRICH. RVDOLPHI. NOMINE

ACADEMIAE. A. P. S.

MEMORIAM VIRO
PRAENOBILISSIMO, DOCTISSIMO
**FRIEDERICO CHRISTIANO
BAVMEISTERO**

LIBERALIVM ARTIVM MAGISTRO ET AVGVSTI GYM-
NAS. GORLICENSIS RECTORI CELEBERRIMO ,
PATRI MAXIME VENERABILI,

NEC NON

VIRO
EXCELLENTISSIMO IVRIVM CONSVL-
TISSIMO

**GOTTLIEB IEREMIAS
BEHRNAVERO**

PRAEFECTVRAE ELECTORALIS GORLICENSIS SECRE-
TARIO MERITISSIMO

HANC DISSERTATIONEM

PRO TESTIFICANDA ANIMI GRATITVDINE

OB INNUMERA IN SE COLLATA BENEFICIA

PATRI MAXIME VENERABILI

D. D. D.

VIRO

EXCELLENTISSIMO IURIVM CONSULTISSIMO

GOTTLIEB IEREMIAS

AVCTOR,

PRAEFECTORAE NIPTORALIS GORLICIENSIS SECRE-
TARIO MERITISSIMO

DISSER-

DISSERTATIO INAUGVRALIS
QVAESTIONEM
NUM VASALLVS DE FEVDO IN LVSATIA SUPERIORI PER VLTIMAM VOLVNTATEM DISPONENS PRAECISE PROXIMITATEM
GRADVS OBSERVARE TENEATVR?

SISTENS.

§. I.

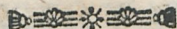
Instituti ratio & occasio.

Dissertationis pro rite obtinendo gradu Doctorali conscribendae materiam circumspectans & mecum reputans iura patria ante omnia excolenda esse:

A

esse:

esse: in mentem venit disceptatio inter Iureconsultos patrios haud ita pridem orta de quaestione in fronte dissertationis praescripta. Hanc itaque pro virili prius elucidare, dein resolvere his paginis conabor.

§. II.

Testamenti factio iure communi feudali nulla est regulariter.

Iure feudali communi 1) Vasallo non licet per testamentum de feudo disponere, tum quia feudi alienatio inter vivos sine consensu domini est interdicta, tum quia domino contra eius voluntatem alius Vasallus, quam quem ipse elegit, obtrudi nequit, tum denique quia agnati proximi sine facto suo priuari nequeunt iure, quod in prima statim inuestitura ipsis quaesitum est.

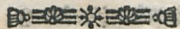
1) I. Feud. 8. II. F. 9. §. 1. & 55.

§. III.

Quando vero valeat testamentum Vasalli?

Ex his vero sua sponte fluit, testamentum Vasalli, quando dominus consentiat, subsistere. 1) Effectus tamen eatenus limitatur, ne tendat in praesudicium agnatorum, qui in prima inuestitura comprehensi sunt, nisi hi quoque in

in id consenserint. Vnde tunc demum testamentum Vasalli de feudo plene efficax est, si ad id domini & agnatorum consensus accesserit. Quo tamen casu testamentum nulli alii, nisi qui ius suum consensu remisit, praeiudicat?

- 1) SCHRADER tr. feud. pag. 7. c. 2. n. 5. CARPZOV. p. II. constit. 14. def. 2. n. 8.

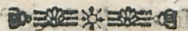
§. IV.

Quando ulterius?

Porro valet testamentum super feudo mere hereditario, nec non ex lege inuestiturae 1), maxime vero ob statuta & consuetudines locales, quibus inductum est, ut feudum per ultimam voluntatem relinqui possit a Vasallo, nullius ad id consensu requisito vel adhibito. Exempla huiusmodi statutorum & consuetudinum exhibent passim Doctores 2). Quibus vel maxime feuda Lusatiae superioris addi mererentur. De quibus ergo mox pluribus agemus.

- 1) CARPZOV. Respons. Lib. VI. Resp. 16. & p. II. Constit. 44. def. ult. PVFFEND. T. I. Obs. 7.

- 2) vid. STRYK de Cautel. testam. cap. VI. m. 4. §. 2. de feudis Silesiacis vid. LVNIG Corp. Iur. feud. T. II, p. 296. 344.

§. V.

Iure feudali Lusat. super. permiffa est testamenti factio.

Scilicet inter differentias iuris feudalis Lufatici a iure feudali communi, de quibus alii plena manu tractarunt 1), non postrema haec est, quod per Lufatiae instituta sicut alienatio feudi inter viuos a possessore feudi nullo nec domini nec agnatorum impetrato consensu licite fieri potest: ita & dispositio per vltimam voluntatem, modo institutus successor persona habilis sit & agnatus intra septimum gradum.

1) DE LVDWIG in diff. de differentiis iuris comm. & Lufatici
Sam. STRYK. in diff. de feudis Lufatiae super.

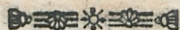
§. VI.

Historia huius iuris Lusat.

Status & nobilitas in Marchionatu Lufatiae superioris iam a. 1575. propter singularia merita in domum Augustam ab Imperatore Maximiliano II. privilegium impetrauerant, quo libera alienandi facultas Vasallis concessa fuit in verbis: daß alle Lehngüter derjenigen, so die Zeit ihres Absterbens nicht ehelich gebohrne männliche Leibes-Erben hinter sich lassen, auf alle und jede ihre nächste Schwerdmagen männlichen Stammes bis in siebenden Grad vermöge Sächsischen Rechts

Rechts nach rechter Sippszahl kommen, fallen und stam-
 men, und doch ein jeder für den andern ungehindert
 mit seinem Gute frey zu thyn, und zu lassen voll-
 kommne Macht und Gewalt haben solle und möge. 1)

Hoc priuilegium vtrum nonnisi ad actus inter viuos, an &
 ad dispositiones per vltimam voluntatem spectaret, contro-
 uersum fuit, licet fere per interpretationem vsualem ad te-
 stamenta etiam traheretur, de quo non solum testatur RICH-
 TER, 2) sed & idem innumera ex eo tempore de feudis in
 Lusatia superiore condita testamenta, quae valore suo haud
 destituta sunt, manifestant. Sed ius tamen vndiquaque cer-
 tum nondum aderat. Flagitarunt postea Vasalli ordinatio-
 nem feudalem ab Imperatore, quem in finem MATTHIAS
 Imp. a. 1616. Iordines conuocare, iisque communicare qua-
 draginta propositiones rem feudalem spectantes iussit, siqui-
 dem nihil, in quo cernitur Vasallorum Lusatae libertas
 amplissima, ex propria auctoritate suscipere voluerit, sed
 Commissarios iusserit super quacunque re dubia, cogitatio-
 nes ordinum explorare. Sed res tunc euentu caruit.
 Tandem ex quo Lusatia superior per sic dictum Reccessum
 Traditionis (Traditions-Recess) de d. 30. May 1635. ad Se-
 renissimos Saxoniae Electores peruenit, 3) Ordinatio illa feu-
 dalis, de d. 22. Aug. 1652. quae etiamnum pro norma habe-
 tur, indefessis Vasallorum precibus ab Electore Io. Georgio I.
 obtenta & publicata est. 4) In hac ordinatione priuilegium
 Maximilianum interpretationem & declarationem accepit,
 inque ea sequentia etiam ratione testamentifactionis occur-
 runt: **Weilen auch die Succession vermöge des Priuilegii**

(Maximiliani II.) auf die Mitbelehnten männlichen Geschlechts allein gerichtet, und ohne derselben Einwilligung nichts desto minder einem jeden die freye Alienation vorbehalten und zugelassen, so wollen wir aus Churfürstlicher Macht und Gewalt viel berührte Clausul nicht allein auf obgedachte Fälle (ad actus inter vivos) sondern auch dahin gnädigst extendiren und erstrecken, daß auch ein jeder Mitbelehnter freye Macht und Gewalt haben solle, von seinem Lehngütern quoad habiles personas (i. e. exclusis feminis) so innerhalb des siebenden Grads und ohne daß die Anwartsung haben, Testament und letzten Willen zu machen. Quo ipso ius testandi de feudis certum effectum est, & simul limites accepit.

1) extat in Codice AVGVSTEO sive Corporis iuris fax. P. III. pag. 350.

2) p. I. Decif. 25. n. 10.

3) quem vide ibidem in Codice AVGVSTEO pag. 182.

3) quam exhibet similiter Codex AVGVSTEVVS c. I. pag 353. sequ.

§. VII.

Gradus quomodo computentur ?

Ex tenore privilegii Caesarei vsque ad septimum gradum successionem indulgentis oritur quaestio : quonam iure

iure in hac successione feudali Lufatica computentur gradus? Ius feudale commune in definiendo succedendi ordine analogiam iuris Romani sequi, patet ex II. F. 1. & ideo computationem civilem ut in aliis successioneibus adhibendam esse Doctores 1) statuunt. Sed perperam hic computandi modus applicatur ad successionem feudalem in Lusatia superiore a quibusdam Ictis, 2) cum singularem potius inueterata lufatici fori consuetudo introduxerit computandi modum, quem & privilegium Maximilianum §. *anteced.* allegatum nec non ordinatio feudalis Io. Georgii I. confirmavit in verbis: bis in siebenden Grad vermöge Sächs. Rechts nach rechter Sippszahl it. bis zum siebenden Grad inclusive — die gradus aber nicht nach gemeinen Lehen, sondern nach Sächs. Rechten, Inhalts des 3ten Art. Lib. I. Landrecht computirt und gezählt werden sollen, ex quibus verbis patet, computationem Canonicam, in qua vnum latus solummodo numeratur, locum habere.

1) vid. STRVV. synt. iur. feud. c. 9. th. 7. n. 19.

2) quo in numero est SIGEL in diff. de simult. inuest. sine consensu Vafalli impetrata §. 14.

§. VIII.

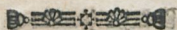
*Transitus ad quaest. principalem & enarratio casus,
qui dissertationis conscribendae causa
extitit.*

Peruenimus nunc ad caput dissertationis nostrae disqui-
turi, num Vasallo de feudo disposituro per vltimam voluntatem
liceat remotiorem ex Agnatis intra septimum gradum pro-
ximiori invito praeferre, an non? Atque primo quidem ca-
sum, qui controversiam hanc excitauit, paucis enarrare expe-
diet. Nimirum Dnus de G * * a 1773. ante obitum
testamentum super possessionibus feudatariis condiderat, in
quo praeterito proximiori Agnato remotiorem ex alia li-
nea qui iuxta computationem ciuilem in decimo gradu
erat, heredem scripserat: vnde quaestio suborta, an hoc
iure fieri potuerit? affirmantibus aliis hoc quaesitum,
aliis negantibus.

§. IX.

Rationes dubitandi.

Equidem pro negativa facere videntur sequentia:
primo quod in Ordinatione feudali Iusatica dispositio de
feudo per testamentum restricta sit ad habiles personas,
qui

qui intra septimum gradum sunt, & ad feudum expectantiam habent, die innerhalb des siebenden Grades und ohnehin die Anwartsung haben, per consequens secundo proximiorum ius valde laederetur, si ad feudum in testamento remotior vocaretur. Accedit tertio, quod iure communi ordinatio de feudo nulla sit (§. 2.) & ea propter in citata Ordinatione feudali testamenti factio vndiquaque libera haud permessa, sed restricte concessa sit, quae concessio ita interpretanda, vt quam minimum fieri potest, a iure communi recedatur, denique quod institutus in casu proposito §. 8. ne quidem intra gradum septimum, sed decimum constitutus sit.

§. X.

Rationes decidendi.

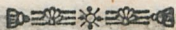
His tamen non obstantibus contraria affirmantium opinio nobis verior videtur. Nam primo intentio Ordinum & Domini directi declaratio secuta hoc firmant abunde. Nempe vi clausulae in privilegio Maximilianeae, und doch ein jeder für den andern ungehindert mit seinem Gute frey zu thun und zu lassen vollkommene Macht und Gewalt haben solle possessores feuda non solum inter vivos alienare sed & liberrime de iis testari volebant. Iam Elector Saxoniae in Ordinatione feudali illius clausulae interpretationem authenticam dedit, vt non quidem

promiscue ad omnes, quos vellent, Vasallis feuda sua per ultimam voluntatem transferre, sed solum ad agnatos intra septimum gradum dicere debeat. Ex his agnatis ergo usque ad septimum gradum pro lubitu aliquem pro successore in feudo per ultimam voluntatem declarare potestas est. Nam alias si non nisi proximum, ad quem remoto etiam testamento feudum perveniret, instituere permissum esset, quid iuuaret permissa testamenti factio. Iam vero privilegium & gratiosa concessio ita interpretari aequum est, ut in privilegiatum commodum aliquod, quod iure communi aliis denegatur, redundet. 1) Accedit quod in ordinatione feudali nihil contineatur, quod Vasalli testaturi de feudo ad successionem legitimam servandam adstricti esse debeant, sed id solum praescribatur, ut in personem habilem i. e. masculum, qui intra septimum gradum est feudum transferatur. Denique notum est, ipso iure communi feudali testamentum Vasalli accedente domini consensu valere (§. 2.) hic vero antecedenter domini consensus datus est, si quis agnatum intra septimum gradum constitutum instituat. Et dum hi omnes ius succedendi habent, domini nihil interest, quis inter illos ad successionem vocetur. Et licet agnatorum proximorum consensus ad validitatem testamenti etiam requiratur (§. 3.) alias, supponendum tamen est, hos ius succedenti firmum habere. Hic vero iuxta privilegia Lusatae Vasallis indulta agnati intra VII. gradum existentes tum demum ad successionem perveniunt, quando Vasallus feudum inter vivos

allegatum est, in Lusatia superiore gradus secundum ius sa-
xonicum & non secundum ius civile computandos esse, quo
facto is, qui iuxta computationem civilem in decimo gradu
est, utique intra gradum septimum iuxta computationem
Canonicam erit.

§. XII.

Haec sunt, quae pro temporis ratione ad hanc quae-
sitionem enucleandam adferre potui, quae ut B. L. aequi boni
que consulat, enixe rogo.

TANTVM.

Corollaria quaedam.

I. Feudo sine consensu domini legato ne eius aestima-
tio quidem debetur, & peti potest.

II. Agnati testamentifactioni praesentes & tacentes con-
sensisse praesumuntur.

ULB Halle

3

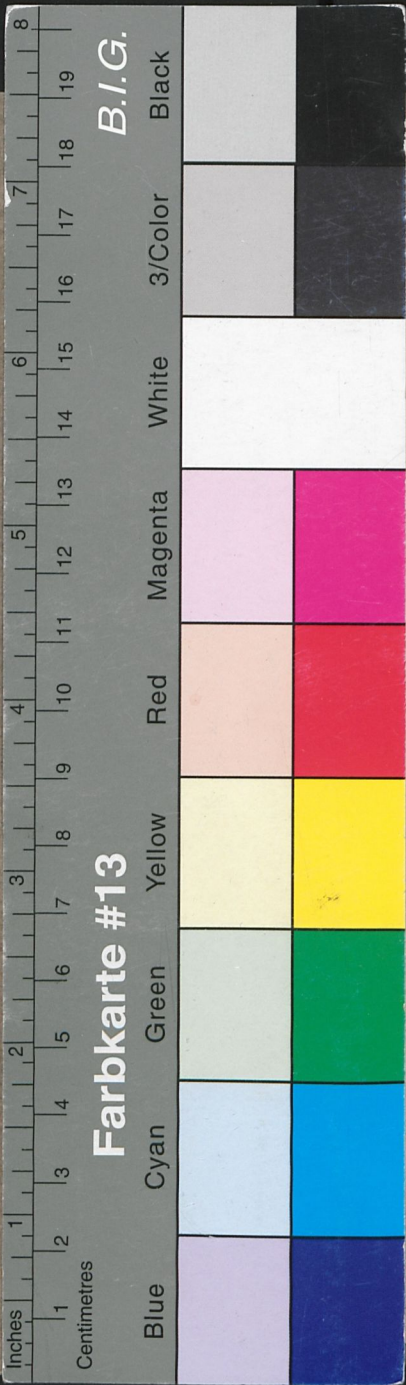
006 762 026

VD 28

Vk
1924

DISSERTATIO INAUGVRALIS IVRIDIC.

QVAESTIONEM:
NVM VASALLVS DE FEVDO
IN LVSATIA SVPERIORE PER VLTIMAM
VOLVNTATEM DISPONENS PRAECISE
PROXIMITATEM GRADVS OBSERVARE
TENEATVR ?

SISTENS
Q V A M
INDVLTV ILLVSTRIS IVRECONSVLTORVM ORDINIS
P R A E S I D E
Dn. CHRISTIAN. FRIDER. IM-
MANVEL SCHORCH,
ICTO

FACVLT. IVRID. ASSESSORE ET PROF. PANDECT. PVBL.
ORDINAR.
PRO CONSEQVENDIS SYMMIS IN VTROQVE
IVRE HONORIBV5

DIE IX. IVLII MDCCLXXVII.
PVBLICE DEFENDET
A V C T O R
SAMVEL GODOFREDVS BAVMEISTER
GÖRLIZIO-LVSATVS.

H. L. Q. C.
ERFORDIAE, STANNO HENRICI RVDOLPHI NONNII,
ACADEMIAE A TYPIS.

Handwritten signature

2.777

